

SOSYAL BECERİ EKSİKLİĞİ OLAN ÇOCUKLARIN AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLERİ

- Uzun süreli ve yakın arkadaşlık kuramaz.
- Arkadaş gruplarından dışlanır.
- Yaşadığı olaylar karşısında nasıl tepki vereceğini bilemez.
- Yetişkinlerle iletişim kurmada zorlanır.
- Kırıcı ve agresif bir konuşma tarzı vardır.
- Konuşmayı başlatmada güçlük çeker ve genellikle karşısındakini dinlemez.
- Duygularını ifade etmede ve başkalarının duygularını anlamada zorlanır.
- Espri ve gerçek ayırımına varamaz.
- Jest ve mimikleri anlamada zorlanır.
- Grup çalışmalarına dahil olamaz.
- Öfkelerini uygun şekilde ve karşısındakine zarar vermeden ifade etmede zorlanır.

ÖĞRETMENLER SOSYAL BECERİLERİ GELİŞTİRMEK İÇİN NELER YAPABİLİR?

- Çocuklara kendilerini özgürce ifade edebilecekleri bir ortam sağlanmalıdır.
- Çocuklar farklı fikirlerinden dolayı yargılanmamalıdır.
- Gösterilen olumlu davranışları övmek ve pekiştirmek için destek olunmalıdır.
- Senaryolar yaratarak rol oyunları oynatılmalıdır.
- Çocuklar, birbirleriyle ilgili olumlu özellikleri ve beğendikleri yönleri ifade etmeleri için teşvik edilmelidir.
- Kısa hikayeler okuyarak "Siz olsanız ne yapardınız ya da ne hissederdiniz" gibi sorular sorularak sosyal düşünme becerilerini geliştirilmelidir.
- Arkadaşça olan ve olmayan davranışlara yönelik etkinlikler planlanmalıdır.
- Çocukların akranlarıyla beraber sosyal beceri geliştirmeye yönelik zaman geçirmeleri açısından serbest oyun zamanları çok iyi değerlendirilmelidir.
- Sosyal becerilerin gelişmesi adına sık sık çocukların yaşına uygun geziler gerçekleştirilmelidir.

KÜTAHYA
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA SOSYAL BECERİLERİN GELİŞİMİ

SOSYAL BECERİ NEDİR?

Anaokuluna başlama yaşında olan çocuklar, ilk kez evlerinden ve ailelerinden ayrılıp bireysel olarak yeni bir grup ile karşılaşurlar. Bu sosyal grup içerisinde farklı rollere sahip olurlar. Hem yetişkinler hem de akranları ile yeni ilişkiler kurmak zorunda kalan çocuk, bu sayede gelecek sosyal yaşantısının temelini atmış olur. Bu dönemde çocuğun aileden uzaklaşıp diğer bireylerle ilişki kurması, bağımsızlık duygusunu kazanmasına ve benlik kavramının gelişimine yardımcı olacaktır.

Çocuğun ilk yıllarındaki sosyal uyum ve becerilerinin gelişimi, daha sonraki yıllardaki sosyal uyum ve becerilerinin temelini oluşturur.

Sosyal beceriler, öncelikli olarak öğrenme yoluyla kazanılır.

SOSYAL BECERİ ALANLARI NELERDİR?

1. İlişkiyi Başlatma ve Sürdürme Becerileri

- Dinleme
- Konuşmayı başlatma sürdürme
- Kendini tanıtmaya, başkalarını tanıtmaya
- İltifat etme, teşekkür etme
- Yardım isteme
- Özür dileme
- İkna etme

2. Grupla Bir İş Yürütme Becerileri

- Başkalarının görüşlerini anlamaya çalışma ve saygı duyma
- Sorumluluk alma ve yerine getirme
- Grupta iş bölümüne uyma

3. Duyulara Yönelik Beceriler

- Kendi duygularını anlama
- Duygularını ifade etme
- Başkalarının duygularını anlama
- Olumlu duygularını ifade etme
- Korku ile baş etme

4. Saldırgan Davranışlarla Baş Etme

- Alay etme ile başa çıkma
- Hakkını savunma ve koruma
- Kavgaдан uzak durma
- Kızgınlığını uygun ifade etme ve kontrol etme

5. Stres Durumlarıyla Başa Çıkma Becerileri

- Başarısız olunan durumla baş etme
- Grup baskısıyla baş etme
- Yalnız bırakılma ile baş etme
- Utanılan bir durum ile baş etme

6. Problem Çözme ve Plan Yapma Becerileri

- Ne yapacağına karar verip, amaç oluşturma
- Problemin nedenlerini araştırma
- Bilgi toplama
- Karar verme
- Bir işte yoğunlaşma

Sosyal becerilerin geliştirilmesi, çocukluk dönemindeki suçluluk ve madde kullanımı gibi problemlerin önlenmesinde ve davranış bozukluğu, depresyon gibi problemlerin tedavisinde önemli bir işleve sahip olabilmektedir.